

Informasjon til de profesjonelle aktørene i ankesaker for Gulating lagmannsrett om opptak i retten (OiR) i sivile saker og straffesaker fra Jæren tingrett

Innledning

Siden høsten 2016 har det ved Nord Troms tingrett og Hålogaland lagmannsrett vært igangsatt et prøveprosjekt når det gjelder opptak av lyd- og bilde av forklaringer fra hovedforhandlingen i tingretten, og etterfølgende gjenbruk av forklaringene i lagmannsretten.

Fase to av prøveprosjektet er med virkning fra juni 2019 utvidet til også å omfatte Jæren tingrett og Gulating lagmannsrett. Ordningen gjelder både sivile saker og straffesaker.

Bakgrunnen for utvidelsen av prøveprosjektet til ytterligere to domstoler, er å få et større erfaringsgrunnlag med ordningen. Dels som grunnlag for å ta stilling til hvordan arbeidsflyten mellom tingrettene og lagmannsrettene bør være i fremtiden, og dels som grunnlag for et eventuelt fremtidig valg om utrulling av OiR i alle landets domstoler. Gjenbruk i lagmannsrettene av forklaringer for tingretten, kan også være et viktig ledd i å gjøre lagmannsrettene til en reell ankeinstans som ikke innebærer ny behandling av alle sakens spørsmål. Opptak av forklaringer skal som hovedregel brukes under ankeforhandlingen, men kan også påberopes og anvendes av ankeinstansen i forbindelse med vurderingen av om en anke skal nektes fremmet. Prøveprosjektet er ment å skulle ha en varighet frem til sommeren 2020, men vil sannsynligvis bli utvidet utover dette tidspunkt.

Hjemmelsgrunnlaget

Opptak fra hovedforhandlingen i tingretten, og med etterfølgende gjenbruk i ankeinstansen, er forankret i egen forskrift med kommentarer. Det er også utarbeidet egen forskrift når det gjelder ordningens foreløpige geografiske virkeområde. Begge forskrifter følger vedlagt.

Kort om tingrettens behandling

Når prosessens tyngdepunkt flyttes fra lagmannsretten til tingretten, kan det fremstå som nødvendig og fristende for aktørene å «øke» sakens volum for førsteinstansen, i første rekke «for å få med alt». Det er ikke meningen, og må unngås. Kravet til en konsentrert saksbehandling gjelder også fullt ut for tingretten. Redusert rettsmøtetid og en mer konsentrert saksbehandling i lagmannsretten, må ikke møtes med en tilsvarende økning og utflytende prosess for førsteinstansen.

Nærmere om gjenbruk av lyd- og bildeopptak fra hovedforhandlingen i tingretten under ankebehandlingen i lagmannsretten

Nedenfor gir lagmannsretten konkrete anbefalinger om hvordan ankeforhandlingen ønskes gjennomført hvor det foreligger lyd- og bildeopptak som skal gjenbrukes av aktørene for lagmannsretten.

Generelt

Forskriften § 6 bestemmer at lyd- og bildeopptak av *forklaringer* under hovedforhandlingen for tingretten *skal* spilles av for å tre i stedet for direkte forklaringer i en ankeforhandling. Det er en grunnleggende forutsetning at gjenbruk anses forsvarlig og rettssikker.

Hvorvidt og i hvilken utstrekning gjenbruk skal skje, er det lagmannsretten ved saksforberedende dommer som avgjør etter at partene har fått uttale seg.

Er opptakene først av tilstrekkelig god kvalitet, så forutsetter ordningen at det bare unntaksvis vil skje en supplerende bevisførsel ved avgivelse av tilleggsforklaringer fra tiltalte, fornærmede, parter og vitner. Begjæring om ny eller supplerende forklaring, må forutsettes særlig begrunnet. I den grad det skal skje en supplerende, skal opptaket som den sentrale hovedregel spilles av før forklaringen gis.

Opptak av dårlig teknisk kvalitet vil ikke bli gjenbrukt i lagmannsretten som grunnlag for lagmannsrettens avgjørelse.

Med gjenbruk av lyd- og bildeopptak for ankeinstansen, forflyttes tyngdepunktet i en saks behandling fra lagmannsretten til førsteinstansen. Aktørene må følgelig forberede den enkelte sak slik at allerede saksbehandlingen for tingretten tilpasses en senere og eventuell gjenbruk av lyd- og bildematerialet i lagmannsretten. Særlig i større saker kan det tilsi en tematisk behandling av ulike bevistemaer og tvistesporsmål, og en tilsvarende hensiktsmessig oppbygging av tiltalevedtak og bevisoppgaver. En slik tematisk oppbygging av saken, vil lette gjenbruken for lagmannsretten ved at omtvistede temaer lettere lar seg individualisere og brukes i ankedomstolen. Behandlingen for ankeinstansen kan ved en slik tilnærming konsentreres til de reelle uenighetspunkter med de følger dette får for utarbeidelse av ankeerklæring, tilsvær, gjennomføring av planmøter, begrenning av aktørenes muntlige innlegg for lagmannsretten, et redusert behov for supplerende bevisførselen og mindre avsatt rettsmøtetid i lagmannsretten. At dette i noen grad vil medføre økt saksforberedelsestid for advokatene i den enkelte sak, er sannsynlig.

Særlig om gjenbruk i lagmannsretten av lyd- og bildeopptak i straffesaker og sivile saker

Tiltalevedtak i straffesaker og oppbygging av bevisoppgaver

Det er en forutsetning for en hensiktsmessig og tidsbesparende gjenbruk av opptak fra tingretten at materialet som skal gjenbrukes, lett lar seg individualisere og gjenfinne. Tingretten vil blant annet bidra til dette gjennom bruk av bokmerker i opptaksmaterialet.

Aktørenes egen saksforberedelse, er likevel den viktigste faktor her. I større *straffesaker og straffesaker med flere tiltaleposter*, bør bevisoppgaven bygges opp slik at aktører som skal forklare seg om samme tiltalepost, eller samme hovedtema (et åsted, nødverge, tilregnelighet

o.l.), forklarer seg etter tur. Dette vil nødvendiggjøre en grundigere gjennomtekning av tiltalevedtakets oppbygging og følgelig også bevisførselens gjennomføring. Selv om medgått tid til saksforberedelse antagelig kan påregnes å øke noe, antar lagmannsretten at dette også vil lette aktørenes egen saksforberedelse for begge instanser og bidra til en konsentrasjon av sakens sentrale avgjørelsestema. En side av dette er kommet til uttrykk i forskriften § 6 tredje ledd, hvor det fremgår at «[A]vspillingen bør begrenses til den del av bevisbedømmelsen som bestrides». De deler av den påankede dom som aktørene er enige i, bør uprøvd kunne legges til grunn av lagmannsretten.

På tilsvarende måte bør bevisoppgaver utarbeides i *sivile saker*.

Utarbeidelse av ankeerklæring og tilsva

Generelt

Lagmannsretten har etter straffeprosessloven og tvisteloven en vid adgang til å sile innkomne anker, jf. straffeprosessloven § 321 og tvisteloven § 29-13. Begge prosesslover oppstiller klare krav til hvordan rettsmiddelerklæringen skal utformes. I forslag til ny straffeprosesslov er det foreslått skjerpede krav til ankeerklæringen utforming, jf. NOU 2016:24 punkt 20.4.2. Ankeerklæringer som ikke tilfredsstillers lovens krav, kan avvises.

Lyd- og bildeopptak fra hovedforhandlingen er lagret i tingretten

Ønsker en aktør å anvende opptaks materialet som ledd i sin saksforberedelse for lagmannsretten, må det rettes henvendelse til tingretten for nødvendig tilgang.

Ankeerklæringens utforming når lyd- og bildeopptak påberopes

I de tilfeller hvor det i rettsmiddelerklæringen argumenteres for at tingrettens avgjørelse er feil med henvisning til opplysninger som fremkommer i lyd- og bildeopptak fra tingretten, vil lagmannsretten stille krav til at anken og/eller tilsva til anken, klart angir hvilke konkrete forklaring(er) det i anken siktes til.

En *generell* henvisning til at lagmannsretten bør gjennomgå opptak før det treffes beslutning i silingsspørsmålet, er ikke tilstrekkelig.

I anken må det også fremgå *hvilke deler* av den aktuelle forklaring som kreves gjennomgått som ledd i ankesilingen med presis angivelse av hvor i forklaringen det sentrale kan gjenfinnes. Hvorvidt det i den enkelte sak kan være behov for å gå utenfor det som er konkretisert, må vurderes konkret av partene selv og klart fremholdes overfor retten.

De krav som stilles til utforming av anken, må ses i sammenheng med det etterfølgende planmøte hvor partene forventes å ha en begrunnet oppfatning av hvilke forklaringer m.v. som ønskes gjenbrukt.

Det følger av det forannevnte at partenes bevistilbud for lagmannsretten skal angis allerede i anken og bør også omhandles i tilsva til anke, jf. tvisteloven § 29-9 (3) bokstav h og § 29-11 (2). Det er av stor viktighet at omfanget av vitneførselen er klarlagt innen tidspunktet for planleggingsmøte.

Det er lagmannsrettens syn at en god del anker og tilsva har et for stort omfang. Det bør være et mål at disse kortes ned og konsentreres til en forholdsvis kortfattet beskrivelse, hvor så vel

enighetspunkter som uenighetspunkter fremkommer. En rettesnor kan være at ankeerklæringen i ordinære sivile ankesaker ikke i særlig grad bør overstige det format som det senere sluttinnlegg har.

Når lyd- og bildeopptak ikke påberopes i anken eller tilsvar

Aktørene kan *ikke* påregne at ankeinstansen, verken ved ankesilingen eller ankeforhandlingen, av eget initiativ innhenter og gjennomgår lyd- og bildeopptak når dette ikke påberopes av aktørene.

Planleggingsmøte

Planleggingsmøtene er en viktig del av saksforberedelsen for lagmannsretten i sivile saker. Brukt riktig, er planmøtene avgjørende for å avklare uenighetspunktene mellom sakens parter, slik at ankeforhandlingen i størst mulig grad konsentreres. Det er lagmannsrettens oppfatning at potensialet ved planmøtene ikke utnyttes fullt ut i dag.

Når anken henvises, vil planmøtene i *sivile saker* være den riktige arena for å drøfte den nærmere gjennomføring av gjenbruk av forklaringer under ankeforhandlingen.

Også i *straffesaker* vil det være behov for større bruk av «planmøter» for også i disse sakene kunne gjennomføre bevisførselen basert på gjenbruk av forklaringer på en rasjonell og forsvarlig måte. Forut planleggingsmøte i straffesaker vil ankeinstansen sende brev til dagsorden mye svarende til det som gjelder for tvistemål.

Ankeforhandlingen

Ordningen med gjenbruk av forklaringer for lagmannsretten, innebærer ikke at andre deler av prosessordningen endres. Fremdeles skal det holdes innledning fra rettens leder i sivile saker, og advokatene må forberede innledningsforedrag og sluttinnlegg. Det er opplegget for bevisførselen som ved prøveprosjektet endres vesentlig, herunder de profesjonelle aktørers måte å forberede den enkelte sak på.

Straffeprosessutvalget fremholder i sin innstilling at det representerer unødig ressursbruk og en unødvendig belastning for vitner og andre aktører om alt skal måtte forklares om igjen under ankeforhandlingen. Forklaringene skal nå sikres i tingretten og gjenbrukes i lagmannsretten, og de sider av tingrettens dom som ikke er omtvistet bør uprøvd kunne legges til grunn av ankeinstansen.

Under prøveordningen må påtalemyndigheten og advokatene forholde seg til at lagmannsrettens behandling i betydelig større grad enn tidligere vil være en etterkontroll av tingrettens behandling og dom basert på begrunnelsen for anken, belyst ved tilgjengelig informasjon om saksbehandlingen og bevisføringen som har funnet sted. Å legge til rette for ankebehandling i form av overprøving og kontroll med tingrettens dom, fremfor en fullstendig repetisjon av behandlingen som i dag, ligger til grunn for ønske om at domstolen skal styre saken for å oppnå en forsvarlig, konsentrert og effektiv behandling.

Vedlegg:

Forskrift om opptak i retten (FOR-2018-09-28-1471) med statsrådsforedraget

Hjemmel: Fastsatt ved kgl.res. 28. september 2018 med hjemmel i lov 22. mai 1981 nr. 25 om rettergangsmåten i straffesaker (Strpl) § 23, § 28 og § 331 og lov 17. juni 2005 nr. 90 om mekling og rettergang i sivile tvister (tv1) § 13-7, § 14-7, § 23-2 og § 24-1. Fremmet av Justis- og beredskapsdepartementet.

§ 1. Virkeområde

Forskriften gjelder opptak foretatt av retten i rettsmøter etter strpl § 23 og tv1 § 13-7.

Forskriften gir regler om opptaket, jf. strpl § 23 sjettede ledd annet punktum og tv1 § 13-7 sjettede ledd annet punktum, avspilling av opptak i stedet for direkte forklaringer for retten, jf. strpl § 331 femte ledd, tv1 § 23-2 fjerde ledd og § 24-1 fjerde ledd, og avspilling av opptak ved vurderingen av om en anke skal nektes fremmet.

Bestemmelsen angir forskriftens saklige virkeområde.

Forskriften gjelder opptak retten foretar etter strpl § 23 og tv1 § 13-7. Forskriften gir regler om opptak, oppbevaring av opptaket, innsyn i opptak, avspilling av opptak når retten tar stilling til om en anke skal nektes fremmet, og avspilling av opptak i stedet for muntlige og direkte forklaringer i en eventuell ankeforhandling, jf. strpl § 331 femte ledd, tv1 §§ 23-2 fjerde ledd og 24-1 fjerde ledd.

§ 2. Opptak i rettsmøter

Når retten foretar opptak etter strpl § 23 eller tv1 § 13-7, skal opptaket foretas som lyd- og bildeopptak dersom det er utstyr for det. Er det bare utstyr for lydopptak, skal det foretas lydopptak.

Når det foretas lyd- og bildeopptak, bør partene opplyses om at opptaket kan bli spilt av for helt eller delvis å tre i stedet for direkte forklaringer i en eventuell ankeforhandling etter § 6.

Bestemmelsen gjelder opptak i rettsmøter etter strpl § 23 og tv1 § 13-7.

Første ledd presiserer forholdet mellom opptak med lyd og bilde og opptak med lyd når retten skal foreta opptak etter strpl § 23 og tv1 § 13-7. Dersom retten har tilgjengelig nødvendig utstyr, skal retten fortrinnsvis ta lyd- og bildeopptak. Dersom retten kun har tilgjengelig nødvendig utstyr for lydopptak, skal retten i stedet foreta lydopptak.

Den som skal avgi forklaring, skal varsles om at forklaringen blir tatt opp, jf. strpl § 23 tredje ledd og tv1 § 13-7 tredje ledd. Andre som er til stede, bør også informeres om at det vil bli foretatt opptak.

Før det foretas lyd- og bildeopptak, bør retten etter annet ledd opplyse om at opptaket kan bli spilt av for helt eller delvis å tre i stedet for direkte forklaringer i en eventuell ankeforhandling etter § 6. At retten unnlater å opplyse om at opptaket helt eller delvis kan bli spilt av i stedet for direkte forklaringer i en eventuell ankeforhandling, skal derimot ikke være til hinder for at avspilling kan finne sted etter § 6.

Formålet med opptak er å dokumentere forklaringene som avgis i rettsmøter. Et lyd- og bildeopptak er egnet til å gi en bortimot fullverdig gjengivelse av forklaringen. Dersom det foretas lyd- og bildeopptak av en forklaring, bør det derfor påses at ansiktet og uttrykksmåten til den som forklarer seg blir fanget opp i opptaket.

Det skal ikke foretas opptak under pauser i rettsmøter. Dersom retten unnlater å starte opptaket når det skulle vært foretatt opptak, bør dette gjøres kjent for partene og bemerkes i rettsboken. Det samme gjelder dersom retten foretar opptak som ikke skulle vært foretatt.

§ 3. Oppbevaring

Opptak skal oppbevares forsvarlig av domstolen og så langt det er mulig sikres mot manipulering, spredning og misbruk. Opptak av anonym vitneførsel skal av domstolen oppbevares etter reglene i beskyttelsesinstruksen på samme måte som dokumenter med beskyttelsesgrad STRENGT FORTROLIG.

For opptak fra avsluttede straffesaker gjelder politiregisterforskriften § 25-3.

Bestemmelsen gjelder oppbevaring av opptak som retten har foretatt i rettsmøter, jf. strpl § 23 sjette ledd og tvl § 13-7 sjette ledd.

Etter første ledd første punktum skal opptak oppbevares forsvarlig av retten og så langt mulig sikres mot manipulering, spredning og misbruk. Opptak foretatt i saker som ikke er avsluttet, skal oppbevares av domstolene i samsvar med arkivlovens og arkivforskriftens bestemmelser om offentlige arkiv.

Dersom det er foretatt opptak av anonym vitneførsel, skal opptaket etter første ledd annet punktum oppbevares av retten etter reglene i instruks 17. mars 1972 nr. 3352 for behandling av dokumenter som trenger beskyttelse av andre grunner enn nevnt i sikkerhetsloven med forskrifter (beskyttelsesinstruksen) på samme måte som dokumenter med beskyttelsesgrad STRENGT FORTROLIG, sml. forskrift 6. juli 2001 nr. 759 om oppbevaring ved domstolene av dokumenter i saker med anonym vitneførsel § 2, jf. strpl § 21 a.

Etter annet ledd gjelder politiregisterforskriften § 25-3 for avsluttede straffesaker.

§ 4. Innsyn og utlån

I saker som er under behandling rettes krav om innsyn til domstolen som har foretatt opptaket. I avsluttede sivile saker rettes krav om innsyn til tingretten som oppbevarer opptaket.

Bestemmelsen begrenser allmennhetens rett til gjennomsyn og utlån av opptak i sivile saker, jf. tvl § 13-7 sjette ledd annet punktum, jf. Prop.63 L (2017–2018) punkt 6.2 side 25–26. Bestemmelsen angir videre hvor krav om innsyn skal settes frem, og gir nærmere regler om gjennomføring av innsyn, jf. strpl § 28 åttende ledd og tvl § 14-7. «Innsyn» brukes i forskriften om retten til å gjøre seg kjent med opptak både for partene, den som har avgitt forklaring og tredjepersoner.

Første ledd gir regler om hvor krav om innsyn skal settes frem og gjennomføringen av innsynsretten. Bestemmelsene om hvor krav om innsyn skal settes frem, er inntatt av pedagogiske grunner. Bestemmelsene angir at i saker som er under behandling, skal innsynskrav rettes til domstolen som har foretatt opptaket. Krav om innsyn i avsluttede sivile saker rettes til tingretten, som oppbevarer opptak fra lagmannsretten. Når en

straffesak er avsluttet, skal krav om innsyn rettes til politidistriktet og behandles etter reglene i politiregisterforskriften kapittel 27. Straffesakens dokumenter blir som hovedregel arkivert ved politidistriktet hvor saken har vært behandlet eller etterforskningen har vært ledet fra, jf. politiregisterforskriften § 25-3.

Innsynskravene bør så langt mulig konkretiseres, og det bør angis hvilke deler av rettsmøtet det begjæres innsyn i, for eksempel at det bes om innsyn i opptak av forklaringen til et bestemt vitne eller en del av denne forklaringen. I innsynskravet bør det også angis om et lydopptak vil være tilstrekkelig til å dekke behovet til den som begjærer innsyn.

For innsyns- og utlånsretten til partene og den som har fått forklaringen sin tatt opp, gjelder strpl § 23 fjerde ledd og tvl § 13-7 fjerde ledd. Partene og den som har fått forklaringen sin tatt opp, har etter bestemmelsene samme rett til utlån av opptak som til innsyn i rettens øvrige prosessmateriale. Den som har fått forklaringen sin tatt opp, men som ikke er part i saken, har derimot bare rett til innsyn i opptak av egne forklaringer.

Opptak omfattes ikke av allmennhetens innsynsrett etter tvisteloven § 14-2. Allmennheten kan likevel gis innsyn i opptak dersom det foreligger særlige grunner og det ellers er forsvarlig.

Annet ledd gir regler om allmennhetens innsynsrett. Etter strpl § 23 sjette ledd første punktum og tvl § 13-7 sjette ledd første punktum inngår opptakene som en del av rettsboken. Allmennheten har etter tvl § 14-2 rett til innsyn i rettsboken i sivile saker. Departementet har vurdert i hvilken utstrekning det bør gjelde en rett til innsyn for enhver, men har kommet til at opptak ikke bør omfattes av allmennhetens innsynsrett, se forskriften § 4 annet ledd første punktum. Departementet viser til vurderingene i Prop.63 L (2017–2018) punkt 6.2 side 25–26, jf. NOU 2016:24 punkt 12.4.4 side 250–252. Det kan likevel tenkes visse tilfeller hvor allmennheten bør gis innsyn i opptak. Etter forskriften § 4 annet ledd annet punktum kan derfor allmennheten gis innsyn i opptak dersom det foreligger særlige grunner og det ellers er forsvarlig. Terskelen for innsyn skal være høy. Ved vurderingen av om det bør gis innsyn, bør det ses hen til hvem som ber om innsyn, hvilken sakstype det gjelder, hva opptaket inneholder og hva det søkes brukt til. Personvern hensyn vil være sentrale i forsvarlighetsvurderingen. Det vil for eksempel kunne være mindre betenkelig å gi pressen tilgang til et opptak for sitatsjekk, enn å låne ut opptak til tredjepersoner uten tilknytning til eller rettslig interesse i saken. På samme måte vil terskelen være lavere for å gi innsyn i en forklaring i en kommersiell tvist enn i en personsensitiv sak. Om gjennomføringen av innsyn vises det til forskriften § 4 tredje ledd og forskrift 6. juli 2001 nr. 757 om offentlighet i rettspleien § 9.

Innsyn gjennomføres i domstolen eller ved utlån. Utlån av opptak til partene, den som har fått sin forklaring tatt opp, eller den som har fått innsyn etter annet ledd annet punktum, kan begrenses til å omfatte lydopptak. Retten kan sette vilkår for utlån.

Tredje ledd gjelder gjennomføringen av innsyn i saker som verserer for domstolene og saker hvor domstolene har arkivplikt. Innsyn i domstolen kan enten gis ved gjennomgåelse på rettens kontor eller ved utlån. Av hensyn til personvernet og for å hindre spredning og misbruk av opptak, kan innsyn begrenses til lydopptak, jf. tredje ledd annet punktum. Ved vurderingen av om det bør gis innsyn i lyd- og bildeopptak, bør det blant annet ses hen til hvem som ber om innsyn samt hvor sensitive opptakene er. Dersom et lydopptak dekker behovene til den som ber om tilgang til opptaket, bør

innsyn begrenses til lydopptak. At en kopi av et opptak lånes ut utelukkende til den som opptaket omfatter, bør på den annen side ikke være problematisk. Dersom opptak lånes ut, kan det etter tredje ledd tredje punktum settes vilkår for utlånet, herunder for eksempel om bruken av opptaket, tilbakelevering av kopi og autentisering for tilgang til avspillingen. Når en av sakens parter får innsyn i et opptak, bør opptaket gjøres tilgjengelig også for andre parter i saken.

For opptak fra avsluttede straffesaker gjelder politiregisterforskriften kapittel 27.

Etter fjerde ledd gjelder politiregisterforskriften kapittel 27 for avsluttede straffesaker.

§ 5. Avspilling ved vurderingen av om en anke skal nektes fremmet

Ankedomstolen kan spille av opptak foretatt i underinstansen når den vurderer om en anke skal nektes fremmet. Avspillingen bør begrenses til det som anses relevant for vurderingen.

Bestemmelsen gir føringer for ankedomstolenes avspilling av opptak i forbindelse med vurderingen av om en anke skal nektes fremmet («ankesilingen»). Bestemmelsen får anvendelse både for lagmannsrettene og Høyesterett.

Opptaket inngår i materialet ankeinstansen har tilgjengelig under ankesilingen. Ankedomstolen har dermed mulighet til å spille av opptak når den tar stilling til om en anke skal nektes fremmet. Formålet med § 5 er å etablere retningslinjer for å unngå at ankedomstolens avspilling av opptak under ankesilingen blir for omstendelig og ressurskrevende. Ankedomstolen er ikke forpliktet til å spille av opptak under ankesilingen, men den har mulighet til å nyttiggjøre seg opptaket, jf. første punktum. Opptak bør etter annet punktum bare spilles av når det anses relevant og nødvendig for på en forsvarlig måte å kunne ta stilling til om en anke skal nektes fremmet.

§ 6. Avspilling i ankeforhandlingen

Lyd- og bildeopptak retten har foretatt av forklaringer avgitt i hovedforhandling skal helt eller delvis spilles av for å tre i stedet for direkte forklaringer i en ankeforhandling, med mindre dette vil stride imot hensynet til forsvarlig saksbehandling.

Bestemmelsen gjelder avspilling i en eventuell ankeforhandling av lyd- og bildeopptak retten har foretatt av forklaringer som er avgitt i hovedforhandlingen, jf. strpl § 331 femte ledd, tvl §§ 23-2 fjerde ledd og 24-1 fjerde ledd. Bestemmelsen får kun anvendelse for de domstoler Domstoladministrasjonen bestemmer, jf. fjerde ledd.

Etter første ledd skal opptak retten har foretatt av forklaringer i hovedforhandlingen, spilles av i ankeforhandlingen for helt eller delvis å tre i stedet for direkte forklaringer i ankeforhandlingen. Ankedomstolen kan likevel bare spille av opptak i stedet for direkte forklaringer når hensynet til forsvarlig saksbehandling ikke taler imot det. Det er en forutsetning for avspilling at ansiktet og kroppsspråket til den som har fått forklaringen sin tatt opp, vises gjennom opptaket. Hensynet til en effektiv avvikling av ankesaken skal også inngå i denne vurderingen.

Ankedomstolen skal så tidlig som mulig under saksforberedelsen ta stilling til om det er forsvarlig at opptaket spilles av i ankeforhandlingen i stedet for direkte forklaringer. Partene

skal gis anledning til å uttale seg om spørsmålet. Ankeinstansen kan beslutte at det skal holdes rettsmøte om spørsmålet under saksforberedelsen.

Annet ledd fastslår at ankeinstansen så tidlig som mulig skal ta stilling til om det er forsvarlig at opptak spilles av i stedet for direkte forklaringer i ankeforhandlingen. Partene skal gis anledning til å uttale seg om spørsmålet. Om dette spørsmålet kan retten bestemme at det skal holdes rettsmøter under saksforberedelsen, jf. strpl §§ 272, 274 annet ledd og tvl §§ 29-14 tredje ledd, jf. 9-5 tredje ledd. At en part ikke ønsker avspilling i stedet for direkte forklaringer, skal ikke være til hinder for avspilling dersom retten kommer til at det er forsvarlig.

Avspillingen bør begrenses til den del av bevisbedømmelsen som bestrides. Skal opptak suppleres med direkte forklaringer, spilles opptaket som hovedregel av før forklaringene avgis.

Etter tredje ledd bør avspillingen begrenses til den del av bevisbedømmelsen som bestrides eller er omtvistet, jf. strpl § 331 tredje ledd og tvl § 29-18 første ledd. Dersom et opptak av en forklaring skal suppleres med direkte forklaringer, skal opptaket som hovedregel spilles av før forklaringen avgis direkte for retten, med mindre særlige grunner gjør det nødvendig at opptaket spilles av etter at det er avgitt direkte forklaringer.

Bestemmelsen gjelder bare for de domstoler Domstoladministrasjonen bestemmer.

Bestemmelsen gjelder kun for de domstoler Domstoladministrasjonen bestemmer, jf. fjerde ledd. Domstoladministrasjonen må fastsette hvilke domstolars opptak som kan spilles av i ankeinstansene, og i hvilke ankeinstanser avspilling kan finne sted.

§ 7. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. oktober 2018. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 15. november 1985 nr. 1911 om lydopptak ved rettens behandling av en straffesak og forskrift 10. mars 1997 nr. 1097 om prøveordning med lydopptak av hovedforhandling i straffesaker.

Forskriften gjelder fra 1. oktober 2018.

Forskriften medfører ingen begrensninger i rettens avspilling av opptakene i det samme rettsmøtet som opptaket er foretatt, ved domsskrivingen eller for øvrig ved rettens interne bruk i forbindelse med saken.

Fra ikrafttredelsestidspunktet kan opptak spilles av i en ankeforhandling i henhold til § 6 uten hensyn til når opptaket ble foretatt.

Fra ikrafttredelsestidspunktet oppheves forskrift 15. november 1985 nr. 1911 om lydopptak ved rettens behandling av en straffesak og forskrift 10. mars 1997 nr. 1097 om prøveordning med lydopptak av hovedforhandling i straffesaker.

Forskrift om hvilke domstoler forskrift om opptak i retten § 6 gjelder for

(FOR-2018-10-17-1577)

§ 1. Hvilke domstoler forskrift om opptak i retten § 6 gjelder for

Forskrift 28. september 2018 nr. 1471 om opptak i retten § 6 gjelder ankeforhandlinger ved

- a) Hålogaland lagmannsrett for avspilling av opptak ved
 - 1. Nord-Troms tingrett
- b) Gulating lagmannsrett for avspilling av opptak ved
 - 1. Jæren tingrett

§ 2. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft straks.